

Handläggare

Telefon:

Till

Solberga/Sjöängens förskolor

Verksamhetsplan 2024 för Solberga/Sjöängens förskolor

Förslag till beslut

Innehållsförteckning

Inledning	3
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	11
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	15
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	16
Redovisning av ekonomi	18
Resursanvändning	18
Budget 2024	19
Övrigt	19

Inledning

Verksamhetsidé och värdegrund

Tillsammans för hållbar framtid!

Vårt uppdrag är att förmedla både kunskaper och värden. I verksamheten levandegör vi demokratiska värden samtidigt som vi stimulerar kreativitet och lärande. Vi ser på hållbar utveckling ur ett helhetsperspektiv där delar som lärande, val av material, kost, mänskliga rättigheter, demokrati, delaktighet, jämställdhet och vår relation till naturen ingår. Vi ger alla barn i verksamheten en trygg, omsorgsfull, lustväckande och stimulerande vardag med närvarande och aktiva medforskande pedagoger. Barnen ska se på framtiden som positiv och påverkningbar.

Den pedagogiska verksamheten utgår ifrån målen i förskolans läroplan, skollagen, barnkonventionen, Plan mot kränkande behandling och vårt arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering samt Stadsdelens nämndmål som blir våra gemensamma enhetsmål. Målen i verksamhetsplanen har vi processat i vår ledningsgrupp och arbetsplatsträffar. Medarbetarna har varit delaktiga och haft möjlighet att påverka innehållet i verksamhetsplanen genom sina analyser, utvärderingar och på utvecklingsdagen i januari 2024.

Välkomnande

På Solberga/ Sjöängens förskolor arbetar vi utifrån en idé om en välkomnande förskola där alla ska känna sig väl bemötta, känna trygghet och omtanke. Där frågor välkomnas och synpunkter är värdefulla. Välkomnande mötesplatser som skapar meningsfullhet för barn, vårdnadshavare och personal.

Utforskande

En miljö som talar till alla sinnen där barn får tänka, prova, undersöka, skapa och lära på många olika sätt. En miljö med övervägande ostrukturerat material som ställer frågor och väcker lust att skapa. Medforskande och medskapande nyfikna pedagoger som iscensätter utforskande och föränderliga pedagogiska miljöer.

Delaktighet

Förskolans uppdrag handlar om att inkludera alla i en gemenskap, barn, vårdnadshavare och pedagoger. Denna gemenskap utgör grunden för vår verksamhet.

Tillit

Solberga/ Sjöängens förskolor ska vara trygga. Att våga ta plats utan att ta plats för någon. Man ska tro på sig själv och sin förmåga. Olikhet ger mångfald och blir en tillgång för verksamheten.

Glädje

Glädje handlar om en känsla av välbehag och att ha roligt tillsammans. Att förundras och upptäcka omgivningen i en gemenskap.

Estetik

Estetik är ett redskap för lärande. Genom våra sinnen får vi olika intryck och dessa intryck påverkar vårt intellekt och de känslor som skall bearbetas. Genom estetiska uttrycksformer berikas barns erfarenheter och deras fortsatta lärande.

Vi vill ge varje barn möjlighet att utveckla sin potential och sina förmågor fullt ut. En tydlig värdegrund som utgår ifrån alla människors lika värde och individuella rätt att vara olika genomsyrar vårt arbetssätt och ses som tillgång i det pedagogiska arbetet. För att värdegrunden ska genomsyra vår verksamhet i alla dess delar, arbetar vi utifrån en helhetssyn som vägleds genom våra ledord och principer.

Verksamhetsbeskrivning

Solberga/ Sjöängens förskolor består av åtta förskolor. Dessa är Snabelskon, Prästängen, Skattkistan, Solängen, Sylvester, Äppelängen, Eken och Sjöstjärnan med totalt 26 grupper.

Snittet för antal inskrivna barn är ca 488st där 26% av barnen ej har svenska som modersmål. Andel anställda i barngrupp är ca 100st och av dessa är 36% legitimerade förskollärare.

Solberga/ Sjöängens förskolors organisation och ledningsstruktur

Ledningen består av en rektor, två biträdande rektorer och en administratör.

Rektor med det övergripande ansvaret för utbildningens alla delar; ekonomi, personal och den pedagogiska verksamheten.

Biträdande rektorer som tillsammans med rektor ansvarar för personal och att driva den pedagogiska utvecklingen framåt. Delta och driva operativa processer på förskolorna.

Administratör vars huvuduppgifter är fakturering, en viss del personaladministration samt beställning av varor.

Samordnare är en pedagog som ansvarar för den dagliga bemanningen på varje förskola.

Kvalitetsgrupp bestående av tre förskollärare med särskilt uppdrag att leda barnskötarnätverk och en förskollärare med uppdrag inom IKT.

Arbetslagsansvarig förskollärare finns på varje förskoleavdelning med ansvar att driva det pedagogiska arbetet framåt tillsammans med arbetslaget.

Förskollärare: Ansvarar för att leda och utvärdera processen dagligen.

Arbetslag Ansvarar för att processerna genomförs dagligen. Arbetslag består av förskollärare och barnskötare.

Kvalitets- och utvecklingsarbete

Ökad likvärdighet mellan förskolorna (miljöer och förhållningssätt)

Enheten är en sammanslagning av tre olika enheter i Älvsjö med olika rutiner och arbetssätt. Enheten behöver arbeta för en likvärdig hög nivå på förskolorna med fokus på likvärdiga lärmiljöer och förhållningssätt.

En stor variation i likvärdigheten finns av både förskolornas inomhus och utomhusmiljö. Förskolorna har kommit olika långt i sitt arbete med organisation, struktur, material och

pedagogernas förhållningssätt. Det finns ett stort behov av utökat stöd i arbetet med likvärdighet så att läroplanens intentioner och de Stadsdelens gemensamma ställningstaganden för likvärdiga lärmiljöer uppfylls. Vi kommer arbeta för att skapa en likvärdig kvalitet på enhetens förskolor.

Pedagogiska lärmiljöer ur ett tillgänglighetsperspektiv/ specialpedagogiska insikter

Vi kommer att fortsätta arbete med pedagogiska lärmiljöer ur ett tillgänglighetsperspektiv. En fördjupad förståelse behövs kring hur förhållningssätt, pedagogisk planering och fysisk lärmiljö samspelar och är avgörande i arbetet för att närma sig enhetsmålet. Ledningsgruppen kommer fortsätta använda sig av tillgänglighetsmodellen från specialpedagogiska skolmyndigheten som utgångspunkt. Vi ser också ett behov av specialpedagogiska insikter för att kunna möta alla barns behov och kunna inkludera dem i undervisningen och utbildningen.

Demokrati i utbildningen

Inom uppdraget att varje barn ska få möjlighet att erfara och utveckla förståelse för demokrati kommer vi som ledning tillsammans med förskollärare och barnskötare inom enheten utveckla hur vi möjliggör och säkerställer en demokratisk utbildning. Under våren kommer alla förskollärare och barnskötare i enheten att delta i nätverk med fortbildning kring demokrati och strategier för att alla barn i förskolan får möjlighet att möta, erfara och utveckla sin förståelse för grundläggande demokratiska värden. Utifrån litteraturen Demokrati – i teori och praktik, Jenni Nilsson & Mimmi Örberg kommer förskollärare och barnskötare få möjlighet att reflektera och byta erfarenheter med varandra och andra då de träffas från flera förskolor och avdelningar i de olika grupperna. Syftet är att fortsätta stärka en kultur och likvärdighet inom Solberga-Sjöängens förskolor med gemensamma ställningstaganden som präglas av gemenskap, inkludering, nyfikenhet och grundläggande demokratiska värden.

Kompetensutveckling:

Vidareutbildning till förskollärare för barnskötare

Arbetsmiljöutbildning för skyddsombud

Lokala forum/interna utbildningar i bland annat digitalisering, lärmiljöer, demokrati i utbildningen, Skolplattformen, Tempus mm

Fördjupade föreläsningar/kurser i bland annat språk, TAKK- tecken

Systematiskt brandskyddsarbete

Hjärt- och lungräddning

Flerspråkighet i förskolan

Ledarskapsutbildning för förskollärare

Medarbetarnas delaktighet

Underlaget för Verksamhetsplanen utgörs bland annat av de analyser som medarbetarna gör via lärloggar på Skolplattformen. Medarbetarna görs även delaktiga via samtal och i de olika mötesforum som enheten har. På arbetsplatsträff (APT) i december arbetade vi med frågor kring trivsel, lika rättigheter och möjligheter på arbetet och en budget i balans. I

sammanställningen från förskollärarnas och barnskötarnas prioriteringsordning för hur vi gemensamt kan öka trivseln för alla på arbetet lyftes bland annat bemötande och inspiration för alla medarbetare i form av nätverk. Medarbetarnas idéer har vi sammanställt och en del av dessa ligger som grund för VP 2024.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel barnskötare med barnskötareutbildning av totalt antal anställda (årsarbetare)		Fastställs 2024	År
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	36 %	Ökning	Tertial
 Antal barn per anställd i förskolan (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Antal barn per grupp	15	15	Tertial
 Antal barn per legitimerad förskollärare	15 st	Minskning	Tertial

Nämndmål: Alla barn i förskolan stimuleras och lär utifrån sina förmågor i en inkluderande utbildning med likvärdig och tillgänglig lärmiljö

Beskrivning

Målet nås genom att utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö skapar tillsammans förutsättningar för barns lärande och utveckling. Språkutvecklande arbete genomsyrar hela utbildningen. Rektor leder och samordnar det pedagogiska arbetet och organiserar de strukturella förutsättningarna för utbildningen. Förskolläraren ansvarar för att undervisning bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Arbetslaget genomför utbildningen utifrån sina respektive uppdrag.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära
- Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar,

ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utforma och genomföra kompetenshöjande insatser för förskollärare och arbetslag i pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget.	2023-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla sina läsmiljöer och lärmiljöer med fokus på drama, musik, berättande och skapande.	2023-01-01	2024-12-31

Enhetsmål: *Alla barn i Solberga- Sjöängens förskolor stimuleras och lär utifrån sina förmågor i en inkluderande utbildning med likvärdig och tillgänglig lärmiljö*

Förväntat resultat

- Alla avdelningar bedriver en utbildning där alla barn ges förutsättningar att utveckla nyfikenhet och lust att leka och lära
- Alla avdelningar har en tydlig lärmiljö utifrån tillgänglighetsmodellen med mötesplatser utformade utifrån barnens nyfikenhet och behov.
- Förskolornas dagliga utevistelse bidrar till att varje barn ges förutsättningar att utveckla nyfikenhet och lust att lära

Arbetsätt

Avdelningarna skapar undervisningsmiljöer där barn stimuleras, utmanas och stöttas i sin utveckling och sitt lärande utifrån ställningstaganden för en likvärdig och tillgänglig miljö. En lärmiljö består av en fysisk miljö, social miljö och pedagogisk miljö som tillsammans skapar förutsättningar för lärande. Dessa behöver arbetas med parallellt för att skapa gynnsamma förutsättningar för lärande och utveckling.

Alla avdelningar utformar en tydlig lärmiljö som är inkluderande, flexibel och hållbar. Vi använder oss i huvudsak av ostrukturerat, hållbart material för att väcka barns fantasi och stödja språkutveckling. Avdelningarna skapar mötesplatser i den fysiska miljön som ger barn förutsättningar att fantisera, förundras, skapa och leka. Den dagliga utevistelsen bidrar genom att ge barn ytterligare mötesplatser att mötas i där material, form och utformning bidrar till ytterligare fantasi och förundran. Samt ger ökade möjligheter till att springa, klättra och arbeta med och för att utveckla grovmotoriska förmågor.

Den sociala miljön på avdelningen präglas av tillit, tolerans och respekt för den enskilde individens behov och skapar möjligheter till möten och relationsskapande. Den ska utgå från en barnsyn som grundas i att barn inte är utan blir i sammanhang och att barnskötare och förskollärare skapar och ansvarar för att dessa sammanhang är för barnens bästa.

Projektarbetet på avdelningarna är ett sätt att arbeta för att fokusera undervisningen på ett visst läroobjekt. Alla avdelningar dokumenterar, analyserar och följer upp sin utbildning och undervisning genom Skolplattformens modul för planering och bedömning där enhetens

mallar utgör stödmaterial. Genom ett tydligt årshjul för arbetet och ett planerat innehåll i utbildningen och undervisningen, som utgår från barnens behov och intressen, så ges varje barn förutsättningar att utveckla sin nyfikenhet och lust att leka och lära. Aktiviteter, innehåll och material är kopplade till läroplanens intentioner och mål. Leken är utgångspunkt i all undervisning.

Enheten arbetar i enlighet med det stadsdelsgemensamma språkprogrammet. I avdelningarnas projektplaner beskrivs det språkutvecklande arbetet i relation till avdelningarnas projektarbete.

För att uppnå enhetens förväntade resultat kommer ledningen att följa upp alla avdelningars arbete och analysera förutsättningar för att uppnå mål och resultat. På enhetens pedagogiska forum och på APT diskuterar och arbetar vi med att definiera och tydliggöra ett undervisande förhållningssätt, bemötande, barnsyn och förutsättningar i den fysiska miljön.

Uppföljning

Uppföljning och säkerhetsställande av målet sker i Skolplattformens modul för planering och bedömning, PoBen. Varje avdelning gör två gånger per år en uppföljning och analys av arbetet. Tillsammans med förskoleundersökningens resultat, medarbetarsamtal och pedagogiska forum utgör dessa grunden till enhetens uppföljning.

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden i en inkluderande utbildning

Beskrivning

Målet nås genom att förskolans arbete med normer och värden präglas av barnkonventionens intentioner i en inkluderande utbildning för alla barn. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för alla barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Utbildningen är trygg och säker, riktlinjerna i Säker förskola, där arbetet med Aktiva åtgärder är en del, är vägledande i det arbetet. Rektor säkerställer att alla barn får det stöd de behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans uppdrag. Undervisningen kännetecknas av lek, språk samt hållbar utveckling, där barnens förmågor och intressen tas tillvara i undervisningens utformning.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Självständighet och tillit till sin egen förmåga

- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen fortsätta utvecklingsarbetet av övergångar från förskola till grundskola i samverkan med utbildningsnämnden.	2023-01-01	2024-12-31
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla förskolans lärmiljöer som en del i det förebyggande och inkluderande arbetet.	2023-01-01	2024-12-31

Enhetsmål: Alla barn i Solberga- Sjöängens förskolor får erfara och utveckla sin förståelse för grundläggande demokratiska värden i en inkluderande utbildning

Förväntat resultat

- Alla avdelningar bedriver en utbildning där varje barn utvecklar självständighet och tillit till sin egen förmåga
- Förskolorna är en plats där alla barn erfar demokrati dagligen genom förskollärare och barnskötarens förhållningssätt, utbildningens upplägg samt struktur och rutiner
- Alla avdelningar arbetar aktivt med att motverka diskriminering och kränkande behandling

Arbetsätt

Förskolornas struktur, rutiner och undervisning utformas på ett sätt som möjliggör att barnen har ett reellt inflytande i utbildningen och att varje barn upplever och erfar grundläggande demokratiska värden under sin vistelse på förskolan. Ett hållbart och demokratiskt förhållningssätt präglas av en tilltro till varje människas förmåga att kunna påverka det samhälle hen lever i, välkomnar oliktankande och främjar jämlikhet och solidaritet. Alla barn på Solberga-Sjöängens förskolor får möjlighet att utveckla självständighet och tillit till sin förmåga genom att bli lyssnade på, få göra sina röster hörda och kunna påverka sin vardag och utbildning. Utbildningen ska erbjuda möjligheter för varje barn att utveckla en hållbar relation till sig själva, sin nyfikenhet till andra och förmågan att känna empati och solidaritet.

Som en del i arbetet för en inkluderande och demokratisk utbildning startar varje läsår med en inventeringsperiod där alla avdelningar erbjuder barnen iscensatta lärmiljöer som är utformade utifrån förvaltningens ställningstagande för likvärdiga lärmiljöer och tillgänglighetsmodellen. Under denna tid genomförs en av läsårets två kartläggningar av den fysiska och sociala miljön samtidigt som förskollärare och barnskötare skapar goda och hållbara relationer tillsammans med barnen och deras vårdnadshavare. Barnens nyfikenhet, förmågor och behov ligger därefter som grund till avdelningarnas undervisningsplaner och det systematiska kvalitetsarbetet.

Två gånger per år genomförs kartläggning av den fysiska och sociala miljön på förskolorna med syftet att:

- främja alla barns rättigheter samt motverka diskriminering utifrån de olika diskrimineringsgrunderna.

-förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

Enhetens förskollärare och barnskötare arbetar aktivt med den sociala lärmiljön utifrån förvaltningens ställningstagande för likvärdiga lärmiljöer. Lärmiljön utformas så att den är tillgänglig och möjliggör för alla barn att hitta stimulerande och meningsfulla aktiviteter. Enhetens dokument för likvärdiga lärmiljöer är ett stöd för att planera och organisera för vilka lärmiljöer alla barn har rätt att möta, hur dessa miljöer ska se ut samt vilket förhållningssätt och människosyn som ska råda.

Ett relationellt och interkulturellt förhållningssätt präglar undervisningen med särskild hänsyn till Barnkonventionen. Barns rättigheter beaktas i alla beslut som berör barnen.

Alla barn får ta del av undervisningstillfällen och andra aktiviteter i både mindre och större gruppkonstellationer. Förskollärare och barnskötare arbetar aktivt och medvetet för att alla barn ska komma till tals, ta del av demokratiska arbetsformer och utveckla förmåga att samarbeta.

Observation och dokumentation som synliggör barns nyfikenhet, teorier, hypoteser och behov ligger till grund för avdelningarnas planerade undervisning och utvecklingsarbete. För att motverka traditionella könsmonster observeras barns lek och miljön kartläggs.

Alla avdelningar fortsätter att lyfta fram normkreativa böcker i sina läsmiljöer och under högläsning för att ge alla barn möjlighet att utvecklas utan att begränsas av andras föreställningar och stereotyper. Förskollärare och barnskötare behöver tillsammans med ledningen fortsätta att diskutera och synliggöra de normer som styr oss alla, som gör vissa saker till normala och andra till avvikande.

Uppföljning

Uppföljning och säkerställande av målen sker i de pedagogiska nätverken och utvecklingsgruppen. Uppföljning sker av arbetslagen via analyser i PoBen (planering och bedömning). Förskollärarna ansvarar tillsammans med arbetslaget att arbetet utvärderas och följs upp.

Alla avdelningar arbetar med aktiva åtgärder. Avdelningens miljö kartläggs och analyseras två gånger per år i syfte att identifiera platser som kan utgöra risk för att barnen blir diskriminerade eller utsatta för kränkande behandling.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nämndmål: Invånarna har tillgång till ett rikt kultur- och föreningsliv

Beskrivning

Målet nås genom att kulturaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper och bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer. Kultur och skapande integreras i verksamheternas löpande arbete.

För att nå nya målgrupper är det angeläget att alla barn får prova olika former av skapande och kultur tidigt. Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Unga och vuxna får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer.

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet och stadsdelsnämnden utvecklar löpande samverkan med föreningar i syfte att stärka föreningslivet i stadsdelsområdet.

Nämnden arbetar även för att underlätta för närvaron av kultur i stadsdelsområdet, utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program.

Förväntat resultat

- Barn, unga, vuxna och äldre i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.
- Samarbete med föreningar och nätverk mellan föreningar och verksamheter utvecklas.

Enhetsmål: Alla barn inom Solberga-Sjängens förskolor får erfara ett rikt kulturliv

Förväntat resultat

- Alla avdelningar erbjuder varje barn möjligheter att ta del av olika sorters kulturupplevelser på och utanför förskolan
- Alla avdelningar erbjuder varje barn rika möjligheter i den dagliga verksamheten att prova olika uttrycksformer och skapande
- Alla förskolor erbjuder barn möjligheter att utveckla sin fantasi och föreställningsförmåga

Arbetsätt

Förskolan ska ge barnen förutsättningar att utveckla sin kulturella identitet. Barnen i enheten tar del av kultur för barn, av barn och med barn. Genom kulturen kan barn utveckla sin självförståelse, omvärldsuppfattning och sociala sammanhållning och skapa bättre relationer vilket leder till förbättrad inlärning och kommunikation.

Alla avdelningar utformar sin miljö så att barnen ges förutsättningar att utveckla sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama. Barnen ska ges tid, rum och ro till eget skapande. De ska få möjlighet att utforska, reflektera kring och beskriva sin omvärld. Genom fantasiskapande och föreställningsförmåga så kan barnen få förståelse för olika kulturer och människors olika värderingar och villkor. Den pedagogiska miljön ska präglade alla barn som finns på förskolan, den ska vara tillgänglig för alla barn och bidra till kreativitet och lust att leka, skapa och fantisera. Förskolan ska erbjuda minst en kulturaktivitet av externa aktörer per år.

Förskolan har återkommande traditioner som vidgar begreppet kultur. Förskolan kommer att uppmärksamma svenska och andra kulturella traditioner. Varje avdelning är försedd med mångkulturella almanackor. Genom att uppmärksamma olika traditioner kommer barnen att utveckla sin förmåga att förstå och leva sig in i andras värderingar och villkor. Enheten kommer att tillvarata barnens, pedagogernas och vårdnadshavarnas kompetenser för att utveckla barnens intresse för dans, musik, sagor, konst m.m.

Uppföljning

Uppföljning och säkerhetsställande av målet sker i skolplattformen och i de pedagogiska nätverken. Under juni månad gör varje avdelning en utförlig utvärdering av samtliga mål. Målet följs även upp och analyseras i relation till förskoleundersökningen.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,6 kg CO ₂ per kg livsmedel	1,6 kg CO ₂ per kg livsmedel	År

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med en minimal klimatpåverkan

Beskrivning

Stadsdelsnämnden arbetar kontinuerligt med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. De två metoder som främst används är investeringar i utsläppsminskande utrustning och beteendeförändringar.

Klimatinvesteringsmedel söks för de projekt där investering i utsläppsminskande åtgärder inom stadsmiljöverksamhet eller verksamhetslokaler ses som den bästa lösningen. För att

Åstadkomma beteendeförändringar satsar nämnden på kompetenshöjande insatser i form av utbildningar som till exempel hållbara vård- och omsorgsboenden samt en utvecklad intern samverkan om miljö- och klimatfrågor.

Förväntat resultat

- Klimatpåverkan från konsumtion minskar och stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation.
- Stadsdelsnämnden ska minska inköp av plast- och engångsprodukter.
- Avfall som uppstår mäts och sorteras och tas om hand på ett resurseffektivt sätt .
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning minskar med hälften av mandatperiodens mål om en tioprocentig minskning.

Enhetsmål: Solberga-Sjöängens förskolor är energieffektiva och resurssmarta med en minimal klimatpåverkan

Förväntat resultat

- Klimatpåverkan från konsumtion minskar och enheten är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation.
- Enhetens användning av engångsprodukter minskar med ett särskilt fokus på plast.
- Avfall som uppstår mäts och sorteras och tas om hand på ett resurseffektivt sätt .
- Enhetens energiförbrukning minskar med hälften av mandatperiodens mål om en tioprocentig minskning.

Arbetsätt

Alla avdelningar samlar ihop sitt matavfall. Matavfallet sorteras i kärl för matåtervinning. Två gånger om året mäts matavfallet för att få syn på och kunna påverka omfattningen. Övrigt avfall sorteras i kärl för ändamålet och som töms efter behov.

Vid utflykter och liknande används flergångsmaterial som till exempel inköpta kåsor som går att återanvända.

Enhetens kockar arbetar energieffektivt enligt de råd som delgivits genom den utbildning de genomgått under 2023. Belysning släcks då den inte används i förskolornas lokaler.

Inköpsansvariga använder inköpssystemet Agresso och sambeställer då det är möjligt till en och samma leveransadress för att minska klimatpåverkan.

Uppföljning

Uppföljning och säkerhetsställande av målet sker två gånger per termin vid enhetens köksmöten. Rektor och administratör har avstämningsmöten en gång i månaden då enhetens inköp planeras och följs upp. Vid förskolornas Husmöten/ veckomöten följs matavfallsåtervinningen och sorteringen av avfall upp.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	70 %	70 %	År

Nämndmål: Parker, förskolegårdar och naturmark utvecklas med fokus på biologisk mångfald och klimatanpassning

Beskrivning

Målet nås genom att vidta åtgärder som finns beskrivna i stadens handlingsplan för biologisk mångfald och i stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald. Skötselplanen för biologisk mångfald ligger till grund för arbetet med att stärka den biologiska mångfalden i Älvsjöskogens naturreservat. Reservatet fyller en viktig funktion för den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet och i staden. Arbetet med att omvandla klippta gräsmattor till ängsmarker fortsätter. En avvägning görs med behovet av öppna ytor för rekreation och klippta gräsmattors funktion som kolsänkor.

Stadsdelsnämnden deltar i arbetet med gemensamma lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar, som efter avslutat arbete ska implementeras. Syftet är att skapa pedagogisk kvalitet i utemiljön och gröna gårdar. Som en del av arbetet med gröna förskolegårdar tar stadsdelen i samarbete med SISAB fram ett pedagogiskt material som ska inspirera till arbete med biologisk mångfald och odling på förskolegården.

Arbetet med att öka andelen ekologiska livsmedelsinköp och måltider vidareutvecklas där forum för att främja lärande och utbyte mellan verksamheter kommer att vara prioriterat. Parallellt med detta kommer det att pågå en utredning inom förskolan angående möjligheten att starta en ny enhet som arbetar med frågor inom hållbar kost och livsmedelshantering. Inom äldreomsorgen fortsätter utvecklingsarbetet för att underlätta kloka livsmedelsinköp bland annat genom att ta fram en gemensam baslista över hållbara livsmedel tillsammans med äldreomsorgens dietist.

Målet nås vidare genom att stadsdelsnämnden arbetar med anpassa stadsdelsområdet till ett förändrat klimat i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

Förväntat resultat

-Stadsdelsnämnden stärker den biologiska mångfalden genom att vidta flertalet åtgärder utifrån de förslag som anges i det stadsdelsvisa åtgärdsförslaget för biologisk mångfald (SÅF) 2022.

-Stadsdelsnämnden vidtar klimatanpassningsåtgärder utifrån behov och arbetar i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bidrar till en god livsmiljö och har giftfria verksamheter

Beskrivning

Målet nås genom att arbeta systematiskt med verktygen Byggvarubedömningen och Chemsoft i syfte att minska exponeringen för skadliga ämnen och kemikalier. Arbetet med att minska användningen av engångsprodukter med särskilt tyngdpunkt på plast vidareutvecklas ytterligare. Särskilt prioriterat för 2024 kommer att vara arbetet med vägledningen hållbara vård- och omsorgsboenden. Arbetet för en kemikaliesmart och giftfri förskola pågår sedan ett antal år med stöd från Kemikaliecentrum.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Samtliga anläggningsprojekt loggas i Byggvarubedömningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2024-12-31

Enhetsmål: Solberga-Sjöängens förskolor bidrar till en god livsmiljö och har giftfria verksamheter

Förväntat resultat

- Enheten bidrar i möjligaste mån till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Enheten arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Enheten ska minska inköp av engångsartiklar i plast.

Arbetsätt

Inköpsansvariga köper, då det är möjligt, stora kvantiteter av förbrukningsvaror för att minska transporters påverkan på klimatet. Enheten använder flergångsartiklar i största möjliga mån. Inköpsansvariga ser till att inga skadliga kemikalier köps in. Chemsoft används för att ha koll på vilka kemikalier som kan vara skadliga och så att dessa fasas ut.

Uppföljning

Enhetens kockar har köksmöten där inköp, matsvinn, vegetarisk och ekologiskmat följs upp. Kockarna använder Agresso som inköpsmodul. Andel ekologiska varor följs upp månadsvis på varje förskola med rektor.

Rektor och administratör följer upp enhetens inköp en gång i månaden. Chemsoft uppdateras av enhetens administratör varje år för att se att skadliga kemikalier har fasats ut.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2024	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	79	83	År
 Sjukfrånvaro	8,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	3,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet ha fokus inom områdena; trygga anställningsvillkor, systematiskt arbetsmiljöarbete, kompetensförsörjning och ledarskap.

Trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. I bemanningsstrategin och inför varje rekrytering ingår att kartlägga möjligheten att erbjuda heltid till de medarbetare som ofrivilligt arbetar deltid.

Systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen är en friskfaktor och fortsatt ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. Stadsdelsnämnden tydliggör arbetet med friskfaktorer för att på ett främjande sätt förstärka hållbara, hälsosamma och attraktiva arbetsplatser.

Ett aktivt strategiskt arbete med kompetensförsörjning utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för uppdraget. Vid bemanning och inför rekrytering är det av stor vikt att analysera vilken kompetensprofil som bäst matchar verksamhetens kommande uppdrag och mål, för att bibehålla en hög kontinuitet av rätt kompetens i verksamheten. Rekryteringsprocessen säkerställer att bemanning och rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med en hållbar bemanningsstrategi för verksamheten.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap, där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. En analys av förvaltningsorganisationen kommer att genomföras under året utifrån stadens nya riktlinjer för chefsstruktur samt riktvärde för antal medarbetare per chef. Organisationen ska, förutom att möjliggöra ett närvarande ledarskap, även skapa förutsättningar för medarbetare att ha inflytande över sin arbetssituation och vara delaktiga i verksamhetsutvecklingen. Detta är även ett led i att gemensamt nå måloppfyllelsen i medarbetarenkäten (ökat aktivt medskapandeindex (AMI)) samt ett stärkt arbetsgivarvarumärke både internt och externt.

Medarbetare ska uppmuntras att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus i enlighet med kvalitetsprogrammet.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden har en hög andel tillsvidareanställda på heltid
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet
- Den totala sjukfrånvaron minskar till 8,5 %
- Strategisk kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål
- Förutsättningar för närvarande ledarskap förbättras
- Aktivt medskapandeindex (AMI) ökar till 79

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska tillsammans med förskoleenheterna fortsätta utveckla arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare inom ramen för det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2022-01-01	2024-12-31

Enhetsmål: Solberga-Sjöängens förskolor är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Förväntat resultat

- Enheten har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet
- Enheten arbetar aktivt med friskfaktorer för att sänka sjukfrånvaron för dag 1-14 till 3,5% eller mindre
- Aktivt medskapandeindex (AMI) ökar till 79

Arbetsätt

Medarbetarna uppmuntras till att använda friskvårdsbidraget för ett ökat välmående. Enheten arbetar aktivt med rehabilitering för att medarbetarna skall komma tillbaka i arbete, så snabbt som möjligt. Då det behövs sker samarbetar med företagshälsovården.

Varje år har biträdande rektor eller rektor ett medarbetarsamtal och ett lönesamtal med medarbetarna. Under medarbetarsamtalet som har fokus på medarbetarskapet, har man en dialog om arbetet och hur man bidragit till verksamhetens kvalitet. Det lönesättande samtalet utgår från stadens lönekriterier.

Enheten har olika mötesforum för att öka delaktighet, skapa förutsättningar för medarbetarnas engagemang och inflytande.

På enheten har finns en arbetsmiljögrupp där skyddsombud och andra intresserade ingår tillsammans med rektor. Vid förskolornas APT:n är arbetsmiljö en stående punkt på dagordningen.

Uppföljning

Den årliga medarbetarenkäten som presenteras för medarbetarna på arbetsplatsträffar.

Sjukfrånvaro statistik som tillhandahålls av HR: avdelningen synliggörs och diskuteras i arbetsmiljögruppen och på APT.

Redovisning av ekonomi

Resursanvändning

Enheten har en tydlig organisation som tar tillvara kompetens, kunnande och engagemang som är främsta resurser. Följande resurser har vi att tillgå:

Ledningsgruppen

Samordnargruppen

Kvalitetsgruppen

Pedagogiska nätverk

Arbetsmiljögruppen

Nätverk kockar

APT

Arbetslagsreflektion

Pedagogisk utvecklingstid

Resursenheten

Stöd funktioner på förvaltningen

Budget 2024

Enheten arbetar resurseffektivt med budget. Varje månad har rektor och administratör en genomgång med controller för att se över det ekonomiska läget. På APT informeras medarbetarna om budgetläget och vad vi kan göra tillsammans för att använda våra resurser effektivt.

Vid vikarietillsättning inventeras alltid behovet innan vikarier sätts in. Barnantalet på alla förskolor ses dagligen över av rektor och administratör i samarbete med förskolornas samordnare för att se om det går att flytta någon pedagog under dagen.

Rektor och biträdande rektorer har koll på att barngrupperna är fulla under året. Vi har en tät kontakt med med förvaltningens köhandläggare för att se till att det inte uppstår vakanta platser.

Övrigt

Hantering av klagomål, synpunkter och förbättringsförslag

Alla klagomål och synpunkter bemöts med inställningen att vi alltid kan förbättra oss. Klagomål hanteras enligt stadsdelens gång för klagomålshantering.

Förskoleundersökningens resultat behandlas och analyseras på APT och i arbetslagen. Resultaten visar hur vårdnadshavarna uppfattar oss och ger oss en vägledning i vårt utvecklingsarbete.

Agenda 2030

Våra insatser stödjer och bidrar till mål 4. God utbildning till alla, 5. Jämställdhet, 10. Minskad ojämlikhet samt 12. Hållbar konsumtion och produktion i enlighet med Agenda 2030.

Verksamheten arbetar med att sortera matavfall, minska matsvinnet och minska användningen av plast och engångsartiklar. Vi kommer fortsätta genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt att arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.

Barnen delas in i mindre gruppkonstellationer över dagen för att alla barn ska komma till tals, pröva demokratiska arbetsformer och utveckla förmåga att samarbeta.

Barns intressen, teorier, hypoteser och behov ligger till grund för projektplaneringen. För att motverka traditionella könsroller observeras barns lek och miljö kartläggs.

Ett interkulturellt förhållningssätt präglar undervisningen med särskild hänsyn till Barnkonventionen. Barns rättigheter beaktas i alla beslut som berör barnen.

Enheten behöver fortsätta att diskutera att synliggöra de normer som styr oss alla, som gör vissa saker till normala och andra till avvikande. Under 2024 kommer enhetens pedagoger få mötas och diskutera kring demokrati och barnrättsfrågor. Detta kommer ske i olika nätverk och som grund för diskussionerna kommer boken "Demokrati - Teori och praktik i förskolan" av Jenni Nilsson och Mimmi Örberg att användas.

